

Typische venstervraat van de rups van de koolmot *Plutella xylostella* in sluitkool.

Erg schadelijk

Het rupsje van de koolmot kan door zijn vraatzucht voor enorme schade zorgen. Die schade kan vooral groot zijn doordat het koolmotje haar eieren niet op één plant, maar verspreid over veel planten afzet.

Bacterie houdt rupsen uit kool

De eerste koolmotten verschijnen in mei, juni en leggen zo'n 80 eitjes per mot. Daarna verschijnen er in juli, augustus nog twee, omvangrijkere generaties. Alle reden om alert te zijn op de rupsen van deze mot.

Door Jan de Lange
Proeftuin Zwaagdijk

Proeftuin Zwaagdijk testte vorig jaar een bacteriepreparaat - *Bacillus thuringiensis* - tegen de koolmot (*Plutella xylostella*) in een proef met wittekool in Noord-Holland. Dit gebeurde bij leden van de sluitkooltelersvereniging RoDe-Ko, waaronder een biologische teler. Om de diverse vluchten van de koolmot te kunnen volgen, zetten onderzoekers van de proeftuin in verschillende koolgebieden in Noord-Holland feromoonvallen neer (figuur). Het onderzoek werd ondersteund door de provincie en Certis,

fabrikant van gewasbeschermingsmiddelen.

Bacteriepreparaat

De bestrijding van jonge rupsjes van de koolmot is van belang, omdat deze gevoeliger zijn voor *Bacillus thuringiensis* dan een volwassen exemplaar. Nadat een piek in de vlucht van de koolmot was gesignaleerd, werd bij de aan het onderzoek deelnemende telers het gewas gecontroleerd. Bij de aanwezigheid van jonge rupsen werd het bacteriepre-

paraat gespoten in 500 liter water per hectare. Op basis van het effect vond na vijf tot zeven dagen een herhaling plaats. Het bestrijdingseffect werd vergeleken met de kool in een onbehandeld object en een object waarin de kool met Decis was behandeld. Op 3 en 25 juli en 12 augustus werd het aantal rupsen per vijf kolen geteld.

Na een bespuiting op 11 juli bevonden zich op 25 juli meer rupsen in het onbehandelde object (5,5 per vijf kolen) dan in de met Decis of het bacteriepreparaat behandelde objecten (0,5). Door de aanhoudende vlucht was een tweede bestrijding op 25 juli noodzakelijk. Ook nu voldeed het bacteriepreparaat goed. Bij de telling op 12 augustus werden voornamelijk rupsen gevonden in het onbehandelde object: 6 per vijf kolen tegen 0,5.

Bij de oogst was in het onbehandelde object een hoger percentage kolen door rupsen aangevreten dan in de behandeling met Decis en met het bacteriepreparaat. Tussen laatstgenoemde twee zat geen betrouwbaar verschil.

Op tijd waarnemen

In de diverse Noord-Hollandse regio's vinden de koolmotvluchten globaal in dezelfde perioden plaats. Toch blijft regionale waarneming van vluchten noodzakelijk, aangezien er tussen de verschillende plaatsen soms toch een kleine twee weken zit als het gaat om de piek van een vlucht. Alleen bij een tijdige inspectie van het gewas, eventueel gevolgd door een bespuiting, is schade door rupsen van de koolmot te vermijden.

Vluchten koolmot 2002 op vier proeflocaties

